

Meningsvorming raadsvoorstel

Zaaknummer: 1966324
Steller: P. Rijnders / B. Boukens
Datum commissie: 24 januari 2023
Datum raadsvergadering: 13 april 2023

Team: B&R
Teammanager: Peter Hoogenveen
Portefeuillehouder: R. Assendelft
E-mail: p.rijnders@hoorn.nl

Onderwerp

Pilot in pandige bewaakte fietsenstalling of stapsgewijze aanpak fietsparkeren

Agendering

Ter meningsvormende bespreking in de Algemene Raadscommissie

Bijlagen

1	Fietsparkeeronderzoek Hoorn; BVA, 19 oktober 2022
2	Fietsparkeren in de binnenstad van Hoorn, presentatie raadsinformatiesessie, 3 november 2022
3	Avond fietstelling Kerkplein en Roode Steen, team Mobiliteit, 21 november 2022
4	
5	

Vragen van het college aan de Algemene Raadscommissie voor de meningsvormende bespreking zijn:

1. Uit recent onderzoek blijkt dat de beheerde fietsenstalling op de Veemarkt weinig wordt gebruikt. Ook in andere steden worden bewaakte stallingen niet altijd goed gebruikt. Een bewaakte stalling is niet altijd een oplossing voor een fietsparkeerprobleem. Deelt de commissie dit beeld?
2. Het beschikbare budget van € 150.000 dekt naar schatting de helft van de kosten van huur, verbouwing en inrichting van een pand. De bemensing is hierbij niet meegenomen. Een pilot voor twee jaar inclusief bemensing op de uitgangsavonden kost orde grootte € 500.000. Hoe kijkt de commissie hier tegenaan?
3. Fietsparkeren kan stapsgewijs verbeterd worden: eerst wrakken opruimen, dan rekken bijplaatsen, spitsvoorzieningen regelen, fietscoaches inzetten, een fietsparkeerverbod, handhaving en als laatste stap een in pandige fietsenstalling. Is de commissie bereid het budget langs deze lijn in te zetten?
4. Op vrijdag- en zaterdagavond worden veel fietsen op het Kerkplein geparkeerd en de capaciteit is dan onvoldoende. Kan de commissie instemmen met het opheffen van een aantal autoparkeerplaatsen ten gunste fietsparkeerplaatsen? Of kan de commissie instemmen met een 'pop up' spitsvoorziening, waarbij alleen op vrijdag- en zaterdagavond autoparkeerplaatsen worden gebruikt voor het parkeren van fietsen?

Samenvatting

Het amendement "Een pilot tijdelijke fietsenstalling in de Binnenstad voor twee jaar" van 9 november 2021 stelt dat er grote behoefte is aan een bewaakte fietsenstalling in de omgeving van Kerkplein / Roode Steen. De volgende doelen zijn benoemd: een veilige openbare ruimte, duidelijkheid waar fietsen gestald kunnen worden en een openbaar toilet.

Rond Kerkplein en Roode Steen staan op vrijdag- en zaterdagavond op de drukste momenten in totaal tussen de 400 en 470 fietsen geparkeerd. Er zijn ongeveer 70 plekken in rekken voor fietsen. De meeste fietsen staan daarom los geparkeerd. De drukste plekken zijn: op het Kerkplein, langs het Westfries

Museum richting Grote Noord en Grote Oost (tussen Roode Steen en Appelsteeg). Om hiervoor een oplossing te bieden heeft de raad opdracht gegeven om een pilot met een bewaakte inpandige fietsenstalling voor een periode van twee jaar te realiseren. Uit een eerste verkenning van de haalbaarheid blijkt dat de middelen hiervoor onvoldoende zijn. Daarnaast heeft het college twijfel over de effectiviteit van een bewaakte stalling. Het college geeft daarom in overweging om het fietsparkeren stapsgewijs te verbeteren. De resultaten van de meningsvormende discussie worden meegenomen in een raadsvoorstel.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

Bij de begrotingsbehandeling voor het jaar 2022 heeft de raad het amendement “Een pilot tijdelijke fietsenstalling in de Binnenstad voor twee jaar” aangenomen. Uit een verkenning van de haalbaarheid blijkt dat de middelen hiervoor onvoldoende zijn. Daarnaast heeft het college twijfel over de effectiviteit van een bewaakte stalling. Het college geeft in overweging om het fietsparkeren stapsgewijs te verbeteren.

Belang

Op uitgaansavonden rond Kerkplein en Roode Steen worden meer fietsen geparkeerd dan dat er fietsenrekken beschikbaar zijn. Het is daarom lastig om een fiets ergens veilig aan vast te maken. De los geparkeerde fietsen leiden tot een rommelig aanzicht. De veiligheid in de openbare ruimte is niet in het geding. Het is wenselijk dat meer fietsen veilig kunnen parkeren en dat fietsen netter geparkeerd worden.

Centrale vraag

Is de Algemene Raadscommissie van mening dat het verbeteren van het fietsparkeren met een stapsgewijze aanpak effectiever is dan de realisatie van een pilot bewaakte inpandige fietsenstalling voor twee jaar?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Het doel van de meningsvormende discussie is te komen tot een voorstel voor een structurele aanpak van fietsparkeren in de binnenstad.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Een verbetering van de fietsparkeermogelijkheden faciliteert het fietsgebruik.

4. Kaders

Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (1990)

“Fietsen en bromfietsen worden geplaatst op het trottoir, op het voetpad of in de berm dan wel op andere door het bevoegd gezag aangewezen plaatsen.” De plaats van de geparkeerde fiets op de weg is wettelijk geregeld: op de stoep.

Algemene plaatselijke verordening Hoorn (Apv Hoorn)

Hierin is geregeld dat fietsen niet hinderlijk geparkeerd mogen worden en in goede staat (niet verwaarloosd) moeten zijn. Daarnaast geeft de Apv Hoorn de mogelijkheid om een parkeerverbod en een maximale parkeerduur in te stellen. Bij de NS stations in Hoorn geldt zo'n parkeerverbod en een

maximale parkeerduur van vier weken. In de rest van Hoorn geldt een maximale parkeerduur van drie maanden.

Mobiliteitsvisie

In de Mobiliteitsvisie is benoemd dat (onder meer) in de binnenstad de fietsparkeervoorzieningen worden verbeterd.

Coalitieakkoord 2022-2026

In het coalitieakkoord is bepaald dat fietsstallingsmogelijkheden worden uitgebreid, in het bijzonder in de buurt van Kerkplein en Roode Steen.

5. Argumenten

Ad 1. Uit recent onderzoek blijkt dat de beheerde fietsenstalling op de Veemarkt weinig wordt gebruikt. Ook in andere steden worden bewaakte stallingen niet altijd goed gebruikt. Een bewaakte stalling is niet altijd een oplossing voor een fietsparkeerprobleem. Deelt de commissie dit beeld?

Een in pandige bewaakte fietsenstalling geeft duidelijkheid over de plek waar fietsen geparkeerd *kunnen* worden: veilig en droog, een kwalitatief hoogwaardige plek om een fiets voor langere tijd te stallen. Zo'n stalling kan dus een substantiële bijdrage leveren aan de capaciteit voor het parkeren van fietsen in de drukke binnenstad.

Zo lang het parkeren van fietsen in de openbare ruimte niet verboden is zullen veel mensen er toch voor kiezen om de fiets zo dicht als mogelijk bij de bestemming op de stoep parkeren, en niet de gang naar de stalling maken. De mate waarin een stalling direct bijdraagt aan een veiligere openbare ruimte is daarom beperkt.

In het amendement staat dat er grote behoefte is aan een bewaakte in pandige fietsenstalling bij Roode Steen / Kerkplein. Dit is niet onderbouwd. Uit onderzoek blijkt dat de vraag naar capaciteit is verspreid over de binnenstad. De behoefte aan fietsparkeerplaatsen lijkt dus niet geconcentreerd. Dit zien we onder meer in de beperkte benutting van de capaciteit van de beheerde stalling aan Veemarkt: op het drukste moment op zaterdagmiddag om 15.00 uur is deze stalling voor 60% leeg terwijl de rekken verspreid over de stad dan vol zijn. Ook in andere steden worden stallingen niet altijd goed benut. Zo werd een proef in Hoofddorp die in 2021 werd opgetuigd in de strijd tegen diefstal van dure elektrische fietsen na twee weken alweer gestopt: te weinig animo. In Almere is dit jaar de bewaking door mensen in twee van drie stallingen geschrapt. In Amsterdam wordt een deel van de fietsenstallingen, ondanks de inzet van handhaving, minder goed gebruikt dan gewenst.

Hoorn heeft een bewaakte stalling bij het station met ruime openingstijden en een beheerde stalling op de Veemarkt tijdens winkeltijden. In deze stallingen is vrijwel altijd plek. Mensen die dat echt belangrijk vinden kunnen dus veilig parkeren.

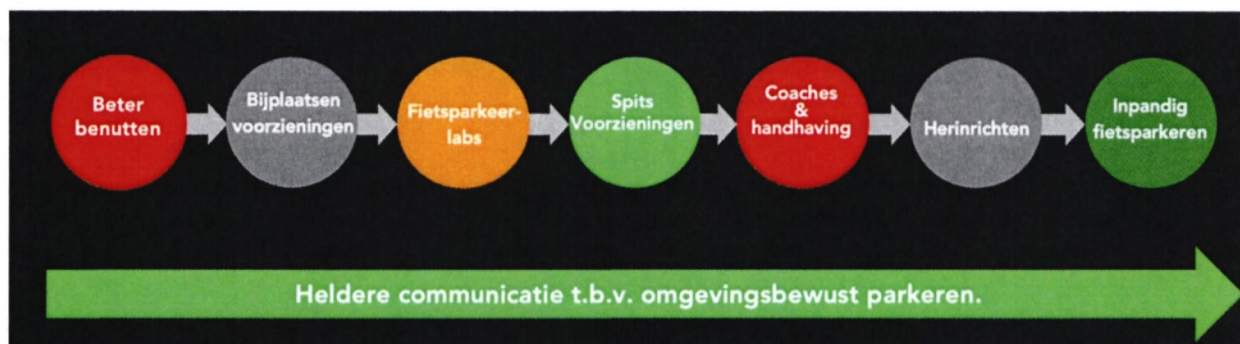
Ad. 2 Het beschikbare budget van € 150.000 dekt naar schatting de helft van de kosten van huur, verbouwing en inrichting van een pand. De bemensing is hierbij niet meegenomen. Is er bereidheid om meer geld ter beschikking te stellen voor de pilot met een bewaakte fietsenstalling?

De kosten van inrichting, huur en exploitatie van een fietsenstalling moeten in verhouding staan tot de mate waarin beleidsdoelen gerealiseerd kunnen worden. Bij het uitgangspunt dat een in pandige bewaakte fietsenstalling tot doel heeft om te voorzien in de behoefte van uitgaanspubliek op vrijdag- en zaterdagavond is geraamd dat de kosten ongeveer € 500.000 voor twee jaar zullen bedragen. Als de stalling ook tijdens winkeltijden 'door de week' open moet, lopen de kosten als gevolg van extra personele inzet al snel op tot € 1.000.000.

Met de opening van een bewaakte stalling wordt de capaciteit voor fietsen uitgebreid. Dat leidt niet vanzelf tot een afname van los geparkeerde fietsen in de openbare ruimte. Als het hoofddoel is om elke geparkeerde fiets in een rek te krijgen dan moet het worden verboden om buiten rekken te parkeren. Om dit af te dwingen is aanzienlijke inzet van handhaving vereist. Om een pilot met een bewaakte fietsenstalling uit te kunnen voeren is dus aanzienlijk meer geld nodig dan het gereserveerde bedrag van € 150.000. Dit staat niet in verhouding tot de problematiek.

Ad. 3 Fietsparkeren kan stapsgewijs verbeterd worden: eerst wrakken opruimen, dan rekken bijplaatsen, spitsvoorzieningen regelen, fietscoaches inzetten, een fietsparkeerverbod, handhaving en als laatste stap een inpandige fietsenstalling. Is de commissie bereid het budget langs deze lijn in te zetten?

De kwaliteit van de openbare ruimte is gediend met duidelijkheid waar fietsen gestald kunnen worden. Fietsers maken graag gebruik van structuur zoals fietsenrekken of fietsvakken als deze beschikbaar is in de directe nabijheid van de plaats van bestemming. Op de drukke zaterdagmiddag is het fietsparkeren verspreid over de hele binnenstad van Hoorn. Op sommige plekken staan meer fietsen bij elkaar dan op andere plekken. Het college stelt voor om hiermee aan de slag te gaan in lijn met de knelpuntenaanpak die in Amsterdam wordt gevolgd ("Eerst opruimen, dan bijbouwen.")

Dat begint in ieder geval met het versterken van de inzet op het verwijderen van wrakken en weesfietsen, het bijplaatsen van fietsenrekken en fietsvakken op plekken waar de behoefte (en de ruimte) is in combinatie met communicatie van het gewenste gedrag: parkeer in rek, vak of stalling. De laatste stap in deze aanpak is de realisatie van inpandig fietsparkeren. Een fietsenstalling is pas aan de orde wanneer is gebleken dat de inzet van andere maatregelen onvoldoende resultaat heeft opgeleverd.

Ad. 4 Op vrijdag- en zaterdagavond worden veel fietsen op het Kerkplein geparkeerd en de capaciteit is dan onvoldoende. Kan de commissie instemmen met het opheffen van een aantal autoparkeerplaatsen ten gunste fietsparkeerplaatsen? Of kan de commissie instemmen met een 'pop up' spitsvoorziening, waarbij alleen op vrijdag- en zaterdagavond autoparkeerplaatsen worden gebruikt voor het parkeren van fietsen?

Veel van de openbare ruimte op en om het Kerkplein is gereserveerd voor het parkeren van auto's. Op één autoparkeerplaats passen tien tot twaalf fietsen. De capaciteit voor fietsen kan structureel en flink met rekken worden uitgebreid in ruil voor een aantal autoparkeerplaatsen. Voor auto's is voldoende capaciteit beschikbaar in onder andere garage 't Jeudje.

Als structurele uitbreiding van de capaciteit bij Kerkplein ten koste van autoparkeerplaatsen geen optie is, dan wordt de mogelijkheid van een 'pop up' oplossing verder verkend. Dat houdt in: de benutting van een aantal autoparkeerplaatsen op vrijdag- en zaterdagavond van 18.00 tot 06.00 u voor het parkeren van fietsen. Het idee is om dit een aantal maanden door gastheren en -vrouwen te laten begeleiden. De ruimte wordt gemarkeerd met opvallende beach flags. Er worden geen rekken geplaatst: de fietser blijft aangewezen op zijn standaard. De openbare ruimte is dan wel netter maar het parkeren van fietsen niet wezenlijk veiliger omdat de fiets niet kan worden vastgemaakt.

6. Maatschappelijk draagvlak

Er is nog geen overleg geweest met partijen en het Stappenplan 'betrek de stad in acht stappen' is niet doorlopen.

7. Financiële consequenties

Het college geeft in overweging om de middelen ad. € 150.000 die zijn gereserveerd in het kader van het amendement aan te wenden voor het verbeteren van het fietsparkeren met een stapsgewijze aanpak.

8. Communicatie

De meningsvormende discussie wordt aangekondigd met een persbericht.

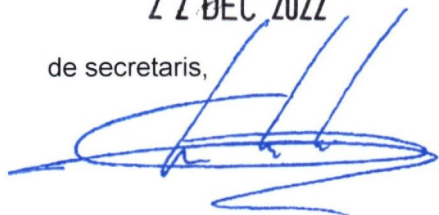
9. Realisatie

De volgende stap in dit proces is uitwerking van de aanpak fietsparkeren op basis van de uitkomsten van de meningsvormende discussie. Op 13 april 2023 staat dit op de agenda van de raad. Uitvoering start dan eind tweede kwartaal 2023.

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

22 DEC 2022

de secretaris,

de burgemeester

